

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р арх. Йорданка Кандулкова,

Университет по архитектура, строителство и геодезия (УАСГ), Архитектурен факултет, член на научно жури във връзка с конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ във Философски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Теория и история на културата. История на българската култура XV-XIX век и културно наследство (публични политики, мениджмънт и социализация), обявен в Държавен вестник, бр. 35 от 18 април 2023, с единствен кандидат доц. д-р Георги Вълчев

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на заповед № РД-38-256/16.05.2023г. на Ректора на СУ „Климент Охридски“ и на решение на първото заседание на научното жури, отразено в Протокол №1 / 29.06.2023 г.

1. Кратки биографични данни: професионално и академично развитие

Доц. д-р Георги Вълчев завършва висше образование през 1988 г. по специалност „История“ в СУ „Св. Кл. Охридски“ с втора специалност „Философия“ и специализация „История и теория на културата“. През 1998 г. защитава образователна и научна степен „доктор“, през 2002 г. печели конкурс за главен асистент в катедра „История и теория на културата“ към Философския факултет на университета, а от 2010 г. досега е доцент в същата катедра. Академичната му кариера е свързана със заемане на отговорни ръководни позиции в структурата на университета като научен секретар на катедра „История и теория на културата“, ръководител на катедра „История и теория на културата“, зам.-декан на Философския факултет по учебна дейност и зам.-ректор на СУ „Св. Кл. Охридски“.

В годините 1992-2007 работи в Община Стара Загора, където последователно заема длъжностите специалист, главен експерт и директор на дирекция „Образование и култура“. Този период от професионалната му реализация го среща „на терен“ с проблемите на културните политики в регионите и значението на културното наследство, вероизповеданията, образованието, културните събития и др. за тяхното успешно осъществяване, за постигане на културна интеграция на социума и културна отличителност на региона. Тези теми остават трайно в неговия професионален интерес и са обект на задълбочено анализиране в последващата му научно-изследователска и академична дейност.

Доц. д-р Георги Вълчев е член на Съюз на учените в България, Алианс Франсез, Общобългарски комитет „Васил Левски“, Национален форум „Културно наследство“.

2. Общо описание на представените материали.

За участие в настоящия конкурс доц. д-р Георги Вълчев представя следните материали: 2 бр. монографии и 11 бр. студии и статии, от които 10 са публикувани в колективни томове и 1 в списание с научно рецензиране. Седем от представените публикации са самостоятелни, а четири в съавторство. Една от публикациите е в научно издание, реферирано в световноизвестни база данни.

Посочените изследвания не са били оценявани в процедурата за присъждане на академичната длъжност „доцент“.

Представените публикации напълно съответстват на минималните национални изисквания (по чл. 26 от ЗРАСРБ и ПП ЗРАСРБ, Приложение 1 - буква „Г“) за заемане на академична длъжност „професор“.

3. Отражение на научните публикации на кандидата в литературата (известни цитирания)

В предоставената информация за отражение на научните публикации в литературата са посочени 12 цитирания, от които 1 е в чуждоезично издание, реферирано и индексирано в световноизвестни бази данни с научна информация, 8 в монографии или колективни томове с научно рецензиране и 3 в списания с научно рецензиране.

Посочените известни цитирания напълно съответстват на минималните национални изисквания (по чл. 26 от ЗРАСРБ и ПП ЗРАСРБ, Приложение 1 - буква „Д“) за заемане на академична длъжност „професор“.

4. Обща характеристика на дейността на кандидата

4.1. Учебно-педагогическа дейност

Учебно-педагогическата дейност на доц. д-р Георги Вълчев обхваща редица лекционни курсове в бакалавърска степен на обучение в специалност „Културология“: „История на културните институции в България“, „Традиция и модернизация – българската култура XVIII-XIX век“, „Традиция и забравя – българската култура XV-XIX век“, „Символният капитал на българското Възраждане /исторически пантеон, личностни модели и обществени практики/“. В периода 2002-2008 г. преподава и „История на българската култура. Възраждане“. Ръководител е на магистърска програма „Мениджмънт и социализация на културното наследство“, където води: „Публични политики за опазване и социализация на културното наследство“, „Културен календар, културни събития – проектиране, лансиране, реализация“ и „Културен пейзаж“. От 2020г. води лекционен курс „Култура и регионална идентичност“ във Факултет по журналистика и масова комуникация, специалност „Комуникационен мениджмънт“.

Научен ръководител е на четирима докторанта към катедрата, успешно защитили дисертационните си трудове.

Преподавателската дейност на кандидата може да бъде оценена като изцяло и убедително удовлетворяваща критериите за участие в конкурса (по чл. 26 от ЗРАСРБ и ПП ЗРАСРБ, Приложение 1 - буква „Е“).

4.2. Научна и научно приложна дейност

Научно-изследователската дейност на кандидата се очертава от представените публикационни материали, участията му в поредица научни форуми (конференции, колоквиуми и семинари) на национално и международно ниво и в научни и образователни проекти. Системата „Авторите“ генерира данни за участието на кандидата в шест научни проекта, два от които се разработват под негово ръководство. Два от проектите - Learn. Inc, договора:2021-1- RO01-KA220-HEDE-000031136 и Univer City, договора:2020-1-BG01-KA203-07-9271, са посочени от него в материалите по конкурса.

Основен хабилитационен труд, представен в настоящия конкурс, е монографията „Историята и нейните обществени употреби. Политически и културни употреби на българското минало от Възраждането до края на Първата световна война“. Изследването представлява изключително интересен, различен от обичайния, поглед към историята. То няма за цел да изследва историческата фактология, да анализира истинността на историческите сведения или да оценява пълнотата и достоверността на изворите. Трудът се съсредоточава върху обществената рефлексия на историческия разказ, върху социалната потребност той да бъде създаден, разпространен и наложен в общественото знание при това не само със средствата на историографията, но и с тези на литературата, архитектурата и другите изкуства. Обхваща периода на Българското възраждане и следосвобожденското развитие на България до края на Първата световна война и очертава процеса на осъзнаване на близкото минало, тогава това на Възраждането, като история. Фундаментално значение в този процес се отдава на личности-жалони в историческото ни развитие: Паисий Хилендарски, Георги Раковски, Иван Вазов, Захари Стоянов, Стоян Заимов, Николай Павлович, цар Фердинанд. Очертава се нарастващото значение на миналото като властови ресурс и фактор за развитието на българската следосвобожденска култура.

Според нас този специфичен поглед към историята прави коментирания труд изключително актуален и потребен. Макар да разглежда период отдалечен с цял век от днешния ден, той буди размисъл за процеси, които могат да бъдат открити в нашето съвремие и да намерят своя верен прочит. Става дума както за политическата употреба на „крепостното строителство“, представляващо хипотетични реконструкции на отдавна изчезнали културни ценности, така и за необходимостта да осмислим нашето близко минало от социалистическия период, като история и да опазим неговото културно наследство.

Вторият монографичен труд - „Сто години туристическо дружество „Сърнена гора“. Историческо развитие“, е посветена на възникването и развитието на старозагорското туристическо дружество като част от организираното туристическо движение в страната. Проследявайки различните етапи в развитието на дружеството авторът очертава това движение като „феномен на модерността“, като рожба на градския начин на живот със съществен принос за формиране на ново, уважително отношение към природата и културното наследство. Ярък израз на това отношение е проявената от дружеството грижа към парк „Аязмото“, създаден от митрополит Методий Кусев.

Останалите публикации, представени в конкурса, покриват богата тематична палитра и представляват безспорен интерес, но вероятно обременена от моя професионален профил, бих искала да открия онези от тях, които са посветени на необходимостта от изграждане на специфични модели за изява на културната идентичност и отличителност на регионите в България („Модел за представяне на регионите в България“); на политиките за опазване на миналото в съвременна България („„Санитаране“ на наследството или кой и какво ни превръща в наследници“); необходимостта от „предефиниране на концепцията за музейна експозиция“ в условията на съвременното технологично общество („Ролята на информационните технологии и въздействието на пандемията COVID 19 за предефиниране на концепцията за музейна експозиция“ и „Българският музей – между отшелничеството и модерния мениджмънт“). Упоменатите публикации

визират важни и дори болезнени проблеми в националната политика по опазване на културното наследство на страната ни и имат силен приложен потенциал.

В представените материали не се установяват данни за плагиатство.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Като споделям самооценката на кандидата за приносите му в областта на историята на българската култура и на културното наследство, считам, че високото качество на изготвените и представени материали убедително доказват безспорния личен принос на доц. д-р Г. Вълчев в професионалното направление на конкурса с конкретни научни, приложни и педагогически резултати.

6. Критични бележки и препоръки

Макар че понастоящем една от целите в развитието на българската наука е популяризиране на научните изследвания в издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни, аз бих препоръчала кандидатът да потърси по-широко разпространение на идеите си чрез издания, достъпни за масова публика у нас. Препоръката ми има за цел ценните теоретични изследвания на доц. д-р Георги Вълчев да реализират високия си научно-приложен потенциал като фактор за формиране на обществена култура и ползотворни политики за опазване на културното наследство на България. Днес страната ни има вопиюща нужда от това.

7. Лични впечатления

Личните ми впечатления от доц. д-р Георги Вълчев са свързани със съвместното ни участие в национални форуми за опазване на българското културно наследство и обмяна на опит в преподавателската работа в тази сфера, макар и в рамките на отделни университети. Тези контакти са изградили в мен представата за човек с ясна, теоретично обоснована позиция по проблемите на културното наследство, съответна на международно установените принципи в тази област. Активната му професионална и гражданска позиция по тези въпроси го открии като авторитет в експертната общност, свързана с културното наследство на България.

8. Заключение

Въз основа на гореизложените факти считам, че доц. д-р Георги Вълчев напълно съответства на минималните национални изисквания по всички показатели на чл.2б от ЗРАСРБ за заемане на академична длъжност „професор“ в професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата (Теория и история на културата. История на българската култура XV-XIX век и културно наследство (публични политики, мениджмънт и социализация) и във връзка с обявения конкурс предлагам същият да бъде избран за професор към Философския факултет на СУ „Климент Охридски“.

Член на научното жури:

03.08.2023

проф. д-р арх. Йорданка Кандулкова